

*Густей Василь,
студент магістратури
спеціальності «Міжнародні економічні відносини»
факультету міжнародних відносин
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Науковий керівник: канд.юрид.наук, ст.викл. А.А. Моца*

РОЛЬ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В СИСТЕМІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

У статті досліджено роль та місце транскордонного співробітництва в системі зовнішньоекономічної діяльності України, досліджено діяльність єврорегіонів за участі адміністративно-територіальних одиниць України та визначено перспективи подальшого розвитку транскордонного співробітництва в Україні.

Транскордонне економічне співробітництво – комплекс зовнішньоекономічних зв'язків прикордонних регіонів суміжних держав, що є складовою частиною, рівнем (підсистемою) цілісної системи міжнародних економічних відносин. Як сегмент міжнародних економічних відносин транскордонне співробітництво об'єктивно сприяє зниженню економічних бар'єрів, зближенню й взаємодоповненню національних економік, їх інтеграції та поступовому становленню транскордонних економічних регіонів у структурі єдиного економічного простору. Формування системи транскордонних економічних зв'язків та їх інтенсифікація відбуваються в руслі глобалізаційних та інтеграційних процесів.

Глобалізація господарського життя на сучасному етапі супроводжується інтенсивним розвитком регіональних інтеграційних процесів. У територіальному вимірі вони отримали серйозний імпульс на всіх рівнях – глобальному, континентальному і трансконтинентальному, регіональному, субрегіональному та локальному.

Проблемами дослідження міжрегіонального та транскордонного співробітництва в Україні займаються науковці Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України (м. Ужгород), Інституту регіональних досліджень НАН України (м. Львів), Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАНУ (м. Одеса) та інші. Наукові дослідження цих проблем здійснюють багато вітчизняних науковців: З. Бройде, В. Будкін, Б. Буркінський, О. Вишняков, С. Гакман, М. Долішній, В. Євдокименко, Є. Кіш, М. Козоріз, М. Лендел, М. Лендєл, Н. Луцишин, П. Луцишин, В. Ляшенко, Ю. Макогон, М. Мальський, А. Мельник, В. Мікловда, А. Мокій, А. Панов, В. Пила, С. Писаренко, І. Студенніков.

Актуальність теми дослідження. Україна – це держава в центрі Європи, яка знаходиться на перетині світових транзитних коридорів та межує з 4 країнами-членами Європейського Союзу, що дає нашій країні значний потенціал для розвитку транскордонного співробітництва і зокрема, активізації та диверсифікації зовнішньоекономічної діяльності на шляху європейської та євроатлантичної інтеграції.

Мета дослідження – проаналізувати сучасне транскордонне співробітництво України, діяльність єврорегіонів за участю адміністративно-територіальних одиниць України та оцінити значення ТКС в зовнішньоекономічній діяльності України.

Розглядаючи транскордонне й прикордонне співробітництво як складові зовнішньоекономічної діяльності та аналізуючи визначення в Законі України «Про транскордонне співробітництво», де воно трактується як спільні дії, спрямовані на встановлення й поглиблення економічних, соціальних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших відносин між територіальними громадами, їх представницькими органами, місцевими органами виконавчої влади України та відповідними органами влади інших держав у межах компетенції, визначеної їх національним законодавством [4],

зазначимо, що повноваження закріплені на рівні територіальних громад, органів місцевого самоврядування та представницьких органів державної виконавчої влади.

У Європейській рамковій конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними громадами або владою, підписаної у Мадриді 21 травня 1980 року, державами-членами Ради Європи транскордонне співробітництво визначається як «...будь-які спільні дії, спрямовані на посилення та поглиблення добросусідських відносин між територіальними общинами або властями, що знаходяться під юрисдикцією двох або кількох договірних сторін, а також укладання з цією метою будь-яких необхідних угод або досягнення домовленостей» [5].

Суб'єктами транскордонного співробітництва відповідно до Закону України «Про транскордонне співробітництво» виступають територіальні громади, їх представницькі органи, місцеві органи виконавчої влади України, що взаємодіють з територіальними громадами та відповідними органами влади інших держав у межах своєї компетенції, встановленої чинним законодавством та угодами про транскордонне співробітництво [4].

Учасниками транскордонного співробітництва законодавець визначає юридичних та фізичних осіб, громадські організації, що беруть участь у транскордонному співробітництві.

Метою транскордонного співробітництва є розвиток соціально-економічних, науково-технічних, екологічних, культурних та інших зв'язків між суб'єктами та учасниками транскордонного співробітництва на основі таких принципів:

- повага до державного суверенітету, територіальної цілісності та непорушності кордонів держав;
- урахування під час укладання угод про транскордонне співробітництво повноважень суб'єктів та прав учасників транскордонного співробітництва;
- узгоджене усунення політичних, економічних, правових, адміністративних та інших перешкод для взаємної співпраці [4].

Відповідно до Закону України «Про транскордонне співробітництво» існують такі умови його здійснення:

- в межах створеного єврорегіону;
- шляхом укладення угод про транскордонне співробітництво в окремих сферах;
- шляхом встановлення та розвитку взаємовигідних контактів між суб'єктами транскордонного співробітництва [4].

Основною формою розвитку транскордонного співробітництва виступає співпраця у рамках єврорегіонів. Що ж таке єврорегіон?

Український законодавець визначає єврорегіон як організаційну форму співробітництва адміністративно-територіальних одиниць європейських держав, що здійснюється відповідно до дво- або багатосторонніх угод про транскордонне співробітництво [4].

Головні риси, що характеризують єврорегіон:

- географічна – єврорегіон є територією, яка має конкретне географічне положення;
- політична – частини цієї території знаходяться під юрисдикцією суверенних держав, які мають спільний кордон;
- адміністративна – єврорегіон утворюють прикордонні регіони держав, що мають спільний кордон;
- функціональна – єврорегіон є формою транскордонного співробітництва [3, ст.214].

Отже, єврорегіон – це форма транскордонного співробітництва між територіальними громадами або місцевими органами влади прикордонних регіонів двох або більше держав, що мають спільний кордон, яке спрямоване на координацію їх взаємних зусиль і здійснення узгоджених заходів у різних сферах життєдіяльності у відповідності до національних законодавств і норм міжнародного права для вирішення спільних проблем і в інтересах людей, що населяють його територію по обидва боки державного кордону.

В Україні на даний час функціонує 9 єврорегіонів, в яких беруть участь 12 областей (див. табл. 1).

Таблиця 1

Єврорегіони за участю України [3, ст. 110]

№	Назва	Рік заснування	Області від України	Країни, що беруть участь
1.	«Карпатський єврорегіон»	1993	Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька	Угорщина, Україна, Польща, Словаччина, Румунія
2.	єврорегіон «Буг»	1995	Волинська	Польща, Україна, Білорусь
3.	єврорегіон «Нижній Дунай»	1998	Одеська	Румунія, Молдова, Україна
4.	єврорегіон «Верхній Прут»	2000	Чернівецька	Румунія, Молдова, Україна
5.	єврорегіон «Слобожанщина»	2003	Харківська	Україна, Росія
6.	єврорегіон «Дніпро»	2003	Чернігівська	Україна, Росія, Білорусь
7.	єврорегіон «Ярославна»	2007	Сумська	Україна, Росія
8.	єврорегіон «Донбас»	2010	Донецька, Луганська	Україна, Росія
9.	єврорегіон «Дністер»	2012	Вінницька	Україна, Молдова

«Карпатський єврорегіон» був першою транскордонною конструкцією, яка охопила адміністративно-територіальні одиниці країн, котрі раніше входили до радянського блоку. Міжнародну асоціацію «Карпатський Єврорегіон» (КЄ) створено 14 лютого 1993р. підписанням у м. Дебрецені (Угорщина) міністрами закордонних справ України, Польщі та Угорщини Декларації про співробітництво населення, яке проживає в Карпатському регіоні [2, с. 117]. Сьогодні він охоплює прикордонні адміністративно-територіальні одиниці, а також окремі пункти п'яти держав – України, Польщі, Угорщини, Словаччини та Румунії (див. табл. 1). У лютому 1993 р., коли було засновано Асоціацію, «Карпатський єврорегіон» охоплював територію 53 200 км² з населенням у 5 млн осіб. Протягом часу існування ці показники збільшилися відповідно до 161 279 км² і 16 млн осіб.

Єврорегіон «Буг», установчі документи якого були підписані 29 вересня 1995 р. у Луцьку, є прикладом ініціативи місцевих органів влади, які “керувалися бажанням послабити негативну дію перешкод, породжених державними кордонами, дати новий імпульс контактам між громадянами трьох країн...” [2, с. 131].

Засновниками Єврорегіону “Буг” стали Волинська область (Україна) та Хелмське, Люблінське, Тарнобжезьке і Замостьське воєводства Республіки Польща. У травні 1998 р. до нього приєдналися Білопідляське воєводство (Польща) і Брестська область (Республіка Білорусь). Після адміністративно-територіальної реформи, проведеної у Польщі, з січня 1999 р. вона представлена у єврорегіоні «Буг» Люблінським воєводством.

Єврорегіон «Нижній Дунай». Документи про формування та діяльність єврорегіону "Нижній Дунай" були підписані 14 серпня 1998 року в м. Галаці (Румунія) на зустрічі керівників прикордонних регіонів України (Одеська область), Республіки Молдова (райони Вулканешти, Кагул, Кантемир) і Румунії (повіти Бреїла, Галац, Тульча) відповідно до положень Договору про добросусідство і співробітництво між Україною та Румунією, Протоколу про тристороннє співробітництво між урядами України, Республіки Молдова та Румунії, підписаного у м. Ізмаїлі 4 липня 1997 року [2, с. 144].

Єврорегіон «Верхній Прут» було створено 22 вересня 2000 року в м.Ботошань (Румунія). Установчими документами єврорегіону є Угода про утворення єврорегіону «Верхній Прут» та Статут єврорегіону.

Засновниками єврорегіону «Верхній Прут» виступили Чернівецька область (Україна), Ботошанський та Сучавський повіти (Румунія), Белцький та Єдинецький райони (Республіка Молдова). Починаючи з 15 жовтня 2003 року до складу єврорегіону «Верхній Прут» входять Чернівецька та Івано-Франківська області від України, Ботошанський та Сучавський повіти від Румунії, Фалештський, Єдинецький, Глоденський, Окницький, Ришканський та Бриченський райони від Республіки Молдова [2, с. 153]

Єврорегіон «Слобожанщина» створений 7 листопада 2003 року в Харкові керівниками органів виконавчої влади та місцевого самоврядування Харківської і Белгородської областей України та Російської Федерації відповідно як вища форма прикордонної співпраці з метою гармонізації взаємодії сторін для реалізації основних соціально-економічних функцій прикордоння, усунення зайвих бар'єрів для контактів населення, залучення інновацій та інвестицій для стабілізації та зростання економіки, активізації міжрегіонального економічного співробітництва [2, ст. 170].

Єврорегіон «Дніпро». У квітні 2003 року у Гомелі керівниками Чернігівської, Брянської та Гомельської областей підписані установчі документи щодо створення єврорегіону «Дніпро». На установчій конференції підкреслено, що створення єврорегіону «Дніпро», який включає в себе території трьох прикордонних областей з 5-мільйонним населенням, обумовлено необхідністю більш глибокого соціально-економічного, гуманітарного та екологічного співробітництва. [Угода про створення прикордонного співтовариства єврорегіон «Дніпро»] [7].

Єврорегіон «Ярославна». Датою створення єврорегіону «Ярославна» є 24 квітня 2007 року. Засновниками єврорегіону є Сумська область (Україна) та Курська область (Російська Федерація). За період існування єврорегіону «Ярославна» досягнуто позитивних результатів у зовнішній торгівлі, співробітництві на рівні міст та районів, освіті, культурі, спорті, туризмі, молодіжній сфері, облаштуванні інфраструктури кордону [7].

Єврорегіон «Донбас». У жовтні 2010 року в м. Луганськ керівники Луганської та Ростовської областей підписали Угоду про створення єврорегіону «Донбас», до якої в жовтні 2011 року офіційно приєдналась Донецька область, в результаті чого єврорегіон «Донбас» став одним з найбільших єврорегіонів в Європі з населенням 11,5 млн чоловік і територією 154 тис. км², яка має потужний промисловий потенціал і розвинуту інфраструктуру економіки [7].

Єврорегіон «Дністер». 2 лютого 2012 р. в м. Київ в рамках офіційного візиту в Україну делегації Республіки Молдова на чолі з прем'єр-міністром Владом Філатом відбулось підписання статутних документів єврорегіону «Дністер», а саме – Установчого договору. До складу єврорегіону входять: від України – Вінницька область, від Республіки Молдова – райони Окниця, Сорока, Флорешти, Шолданешти, Резіна та Дондушень. Статутними документами передбачається, що керівним органом єврорегіону стане Рада єврорегіону [7].

На сьогодні Запорізькою облдержадміністрацією опрацьовується питання щодо доцільності створення **єврорегіону «Азов»**. Метою цього заходу є розширення співробітництва між Запорізькою областю та регіонами Російської Федерації шляхом реалізації спільних проектів транскордонного та міжрегіонального співробітництва.

Ще одним новим єврорегіоном має стати **єврорегіон «Чорне море»**. В 2008 р. відбулась зустріч представників Чорноморських країн та Ради Європи, присвячена розгляду проекту Статуту єврорегіону «Чорне море». Було досягнуто домовленості щодо створення єврорегіону «Чорне море» за участю адміністративних одиниць дев'яти країн: Болгарії, Вірменії, Греції, Грузії, Молдови, Російської Федерації, Румунії, Туреччини та України. Найчисленнішою з точки зору кількості областей-учасниць є Україна (сім областей), від Туреччини в співробітництві братимуть участь шість міст. Грузія та Румунія представлені лише однією адміністративною одиницею кожна.

Області, що входять до єврорегіонів, беруть активну участь в зовнішньоекономічній діяльності України. У січні-квітні 2016 р. експорт товарів становив 10813,1 млн дол. США, імпорт – 11693,8 млн.дол. Порівняно із січнем-квітнем 2015р. експорт скоротився на 13,9% (на 1742,9 млн дол.), імпорт – на 6,6% (на 819,8 млн дол.). Негативне сальдо становило 880,7 млн дол. (у січні-квітні 2015р. позитивне – 42,4 млн дол.) (див. рис. 1).

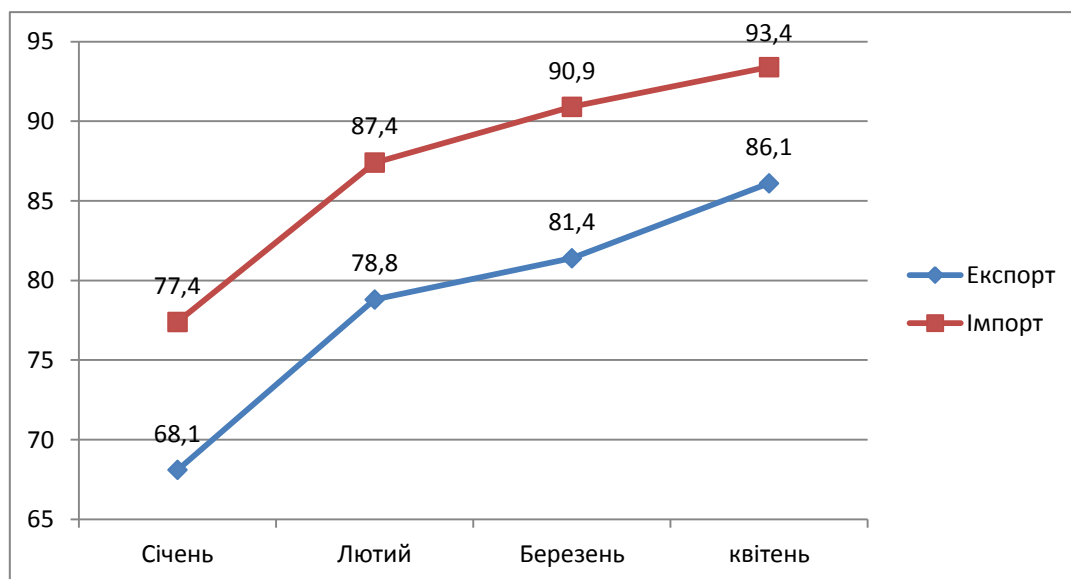

Рис. 1. Темпи зростання (зниження) експорту-імпорту товарів у 2015-2016 роках (у % до відповідного періоду попереднього року, нарастаючим підсумком) [6]

Інформацію щодо показників зовнішньої торгівлі товарами з найбільшими торговими партнерами у січні-квітні 2016 р. наведено в таблиці.

Таблиця 2

Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами України за січень – квітень 2016 р. [6]

	Експорт			Імпорт		
	млн. дол. США	у % до січня-квітня 2015р.	у % до загального обсягу	млн. дол. США	у % до січня-квітня 2015р.	у % до загального обсягу
Усього	10813,1	86,1	100,0	11693,8	93,4	100,0
Білорусь	226,2	92,3	2,1	791,7	112,5	6,8
Велика Британія	119,6	89,5	1,1	246,4	90,8	2,1
Єгипет	698,0	92,0	6,5	25,6	75,6	0,2
Індія	506,1	108,0	4,7	154,9	95,6	1,3
Іспанія	387,7	108,7	3,6	164,7	101,7	1,4
Італія	576,4	83,9	5,3	396,7	141,2	3,4
Китай	851,1	91,8	7,9	1346,1	102,4	11,5
Німеччина	460,4	104,0	4,3	1290,8	93,3	11,0
Нідерланди	350,6	102,8	3,2	159,9	125,3	1,4
Польща	645,5	101,1	6,0	759,3	113,1	6,5
Російська Федерація	921,4	62,1	8,5	1365,1	55,7	11,7

Румунія	234,3	137,1	2,2	132,2	99,8	1,1
США	104,3	55,0	1,0	609,5	127,6	5,2
Туреччина	628,3	68,0	5,8	371,5	139,2	3,2
Угорщина	352,5	123,7	3,3	293,6	42,4	2,5
Франція	134,8	128,0	1,2	528,0	150,5	4,5
Країни СНД	1578,8	65,1	14,6	2294,6	69,3	19,6
Країни ЄС	4314,7	100,7	39,9	5240,6	102,1	44,8

Основу товарної структури українського експорту становили продукти рослинного походження, недорогоцінні метали та вироби з них, жири та олії тваринного або рослинного походження, механічні та електричні машини, мінеральні продукти, готові харчові продукти, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, деревина і вироби з деревини.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 4314,7 млн дол., або 39,9% від загального обсягу експорту (у січні–квітні 2015р. – 4285,7 млн дол., або 34,1%), та збільшився порівняно із січнем–квітнем 2015р. на 29,0 млн дол., або на 0,7%. Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися до Польщі, Італії та Німеччини [6].

Серед інших країн світу найбільше екпортувалися товари до Російської Федерації, Китаю, Єгипту, Туреччини та Індії. Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Угорщини на 23,7%, Іспанії – на 8,7%, Індії – на 8,0%, Німеччини – на 4,0%, Нідерландів – на 2,8% та Польщі – на 1,1%, до решти найбільших країн-партнерів зменшився: до Російської Федерації – на 37,9%, Туреччини – на 32,0%, Італії – на 16,1%, Китаю – на 8,2%, Єгипту на 8,0% [6].

Основу товарної структури українського імпорту складали мінеральні продукти, механічні та електричні машини, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби, недорогоцінні метали та вироби з них, продукти рослинного походження, готові харчові продукти й текстильні матеріали та текстильні вироби.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 5240,6 млн.дол., або 44,8% від загального обсягу (у січні–квітні 2015р. відповідно – 5133,1 млн дол. або 41,0%), та збільшився проти січня–квітня 2015р. на 107,5 млн дол., або на 2,1%. Серед країн ЄС найвагоміші імпорتنі надходження товарів здійснювалися з Німеччини, Польщі та Франції [6].

Серед інших країн світу найбільші імпорتنі поставки товарів надходили з Російської Федерації, Китаю, Білорусі та США.

Порівняно із січнем–квітнем 2015р. імпорт товарів збільшився із Франції на 50,5%, з Італії на 41,2%, з Туреччини на 39,2%, із США на 27,6%, з Польщі на 13,1%, з Білорусі на 12,5% та з Китаю на 2,4%, з решти найбільших країн-партнерів зменшився: з Російської Федерації – на 44,3% та з Німеччини на 6,7% [6].

Прикордонні регіони мають найбільший товарообіг з регіонами тих країн, що межують з ними. Так, найбільшим торговим партнером західних регіонів є Польща, східних – Росія. Серед територій України, що входять до транскордонних об'єднань, найбільші обсяги експорту товарів припадають на єврорегіон «Донбас», а імпорту – на «Карпатський єврорегіон» (див. табл. 3).

**Зовнішня торгівля товарами в українській частині єврорегіонів
у січні–квітні 2016 року [6]**

Єврорегіон	Області	Експорт		Імпорт		Сальдо млн дол. США
		млн дол. США	у % до заг. обсягу	млн дол. США	у % до заг. обсягу	
«Карпатський єврорегіон»	Закарпатська, Львівська, Івано- Франківська, Чернівецька	953,5	8,8	975,7	8,4	-22,2
єврорегіон «Буг»	Волинська	179,3	1,7	305,7	2,6	-126,4
єврорегіон «Нижній Дунай»	Одеська	456,3	4,2	350,4	3	105,9
єврорегіон «Верхній Прут»	Чернівецька	35,2	0,3	24,7	0,2	10,5
єврорегіон «Слобожанщина»	Харківська	318,1	2,9	445,3	3,8	-127,2
єврорегіон «Дніпро»	Чернігівська	120,8	1,1	139	1,2	-18,2
єврорегіон «Ярославна»	Сумська	155,5	1,4	122,7	1	32,8
єврорегіон «Донбас»	Луганська, Донецька	1033,1	9,6	453,5	3,8	579,6
єврорегіон «Дністер»	Вінницька	239,9	2,2	94,1	0,8	145,8
Разом		3491,7	32,2	2911,1	24,8	580,6

Області України, що входять до єврорегіонів, у січні – квітні 2016 року експортували товарів більше ніж на 3491,7 млн дол. США (32,2% експорту України за цей період), імпортували – на 2911,1 млн. дол. США (24,8% імпорту України за цей період). Таким чином сальдо зовнішньоторговельного обороту товарами 12 областей за січень – квітень 2016 року було позитивним і становило 580,6 млн дол. США [6].

Сучасний розвиток транскордонного співробітництва України обумовлений низкою об'єктивних чинників, які вже впливають на розвиток прикордонних регіонів України чи визначатимуть його майбутнє у короткостроковій та середньостроковій перспективі, насамперед:

- зовнішньополітичною стратегією зближення України з ЄС, яка розглядає транскордонне співробітництво як один з інструментів європейської інтеграції країни. Про це свідчить зміст Стратегії та Національної програми інтеграції України до ЄС, які визначають транскордонне та міжрегіональне співробітництво місцевих органів влади одним із шляхів європейської інтеграції держави;

- включенням транскордонного співробітництва у перелік пріоритетів Концепції державної регіональної політики;

- формуванням нових відносин між ЄС та Україною, а отже і набуттям західними прикордонними регіонами України статусу «зовнішнього регіону» ЄС;

• можливістю скористатися досвідом транскордонної співпраці західних регіонів Угорщини і Польщі, які в другій половині 1990-х років виконували функцію «зовнішніх регіонів» Європейського Союзу і отримали доступ до нових форм допомоги ЄС [1, ст. 10-11].

Спільні дії учасників транскордонного співробітництва сприяли здійсненню низки вагомих проектів та програм у галузі освіти й науки, охорони здоров'я та навколишнього середовища, у сільському господарстві, в облаштуванні прикордонної інфраструктури, розвитку секторів малого і середнього підприємництва.

Українські регіони виявляють стійку активність в питаннях ТКС з суміжними адміністративно-територіальними одиницями інших країн, зокрема через створення євро регіонів. Станом на сьогодні 11 областей України входять до 9 євро регіонів за участю регіонів, які репрезентують всі 7 країн, з якими межує Україна.

Стан та перспективи транскордонного співробітництва в Україні стає одним з важливих напрямів європейської інтеграції, що здійснюється на регіональному рівні і займає провідне місце у процесі формування її регіональної політики. Поглиблення транскордонного співробітництва (ТКС) відкриває нові можливості для активізації господарської діяльності на периферійних територіях й підвищення їх конкурентоспроможності шляхом мобілізації природно-ресурсного потенціалу сусідніх територій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кіш Є. Проблеми транскордонного співробітництва України і Євросоюзу / Є. Кіш // Політичний менеджмент. – К.: 2008. – №5 (32). – С.11-14.
2. Мікула Н. Євро регіони: досвід та перспективи / Н. Мікула. – Львів : ІРД НАН України, 2003. – 222 с.
3. Устич С.І. Транскордонне співробітництво як альтернатива новій «залізній завісі» та конфліктам. Комплексне дослідження (українською, російською та англійською мовами). С.І. Устич – Ужгород: Карпати, 2007. – 240 с.
4. Закон України «Про транскордонне співробітництво» № 1861-IV від 24 червня 2004 року [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1861-15>.
5. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями 1980 р. [Електронний ресурс]: Верховна Рада України. – Режим доступу: – http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_106.
6. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. Державна служба статистики України. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>.
7. Луганська обласна державна адміністрація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.loga.gov.ua/oda/ter/tpr/activity/donbas/>.
8. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]: Мінрегіонбуд України. – Режим доступу: <http://minregion.gov.ua/>.
9. Харківська обласна державна адміністрація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkivoda.gov.ua/uk/article/view/id/826/>.

Hustey Vasyli. THE ROLE OF CROSS-BORDER COOPERATION IN THE SYSTEM OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF UKRAINE

The article searches the role of the cross-border cooperation in the system of foreign economic activity of Ukraine, investigates the activity of the euroregions involving Ukrainian administrative units and defines perspectives of further development of cross-border cooperation in Ukraine.